

04.00-69 251X

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

01-05-10

ДО

ЮЛИТАРНО КА ДЪК НА БНН

Другари,

В свои изказвания на форуми на Варшавския договор генералният секретар на РКИ и президент на СРР Николае Чаулеску неколнократно е издигал предложението за едностранно замразяване и съкращаване числеността на войските и военните разходи на държавите-участници във Варшавския договор.

На Социалното съвещание на РКИ (1935 г.) румънската страна постави приемането на това предложение като условие за подписването на заключителния документ от Николае Чаулеску, но в резултат на усилията на останалите съюзни страни в протокола бе записано да се предложи на КВНР да създаде група от експерти, която да изучи възможността за осъществяването му. Такова решение бе взето на Варшавското съвещание на КВНР (13-20 март 1936 г.).

На проведенния в началото на септември 1936 г. III конгрес на трудещите се на СРР Николае Чаулеску отправи призив до всички европейски страни да съкратят своите въоръжения най-малко с 5% и изрази готовността на СРР да пристъпи до края на тази година към съкращаване с 5% на своите въоръжения, численост на войските

и военни разходи. Конгресът взе решение за съкращаване с 5% от СРР на числеността на войските, въоръженията и военните разходи и за организиране в Румъния на референдум относно предприемането на тази стъпка.

В съответствие с решението на КвбДП работната група от експерти на съюзните страни проведе заседание на 11 и 12 септември 1956 г. в Букурещ. Румънската делегация представи проект за доклад на групата, централно място в който заемаше предложението за предприемане на едностранно съкращаване до края на тази година с 5% на войските, въоръженията и военните разходи на държавите-участници във Варшавския договор.

Делегациите на останалите съюзни страни успяха да избегнат обсъждането на това предложение като се позоваха на липса на инструкции от националните ни ръководства. Без да засягат конкретно румънското предложение, те повтаряха някои нееднократно изтъквани вече съображения за невъзможността да се предприемат едностранни стъпки, които биха нанесли вреда на сигурността на братските страни. Отбелязано бе, че съществуващото равновесие във военната област между САЩ и НАТО е изключително хромко и не съществува никакъв колониел, който нашите страни биха могли да съкратят едностранно. Представителят на Генералния щаб на Съветската армия, включен в делегацията на СССР, приведе убедителен фактологически материал за измислеността на военните програми на САЩ и НАТО, които целят постигането на военно превъзходство над държавите-участници във Варшавския договор. Беше потвърдена съгласуваната позиция

за строго придържане към принципа на равенството и еднаквата сигурност като единствено възможна основа за стъпки и споразумения в областта на разоръжаването.

В резултат на усилията на местте съюзни страни стана възможно в голяма степен да се неутрализира стремежът на румънската страна да постави в центъра на доклада, който експертната група трябва да представи на КИВНР, нейното предложение за едностранно съкращаване. То остана в третия (последен) раздел на доклада, с уговорката, че не е било обсъдено. Това положение накара румънските представители изключително упорито да настояват групата да се събере на втора сесия преди насроченото за 15 и 17 октомври 1966 г. в Букурещ заседание на КИВНР, за да обсъди предложението за едностранно съкращаване и да завърши работата над доклада. Подчертано бе, че румънската страна очаква от представителите на останалите съюзни страни да вземат участие в обсъждането с официален мандат и че предложението, издигнато от трибуната на III конгрес на трудещите се на СРР и внесено за обсъждане в работната група, е на румънското партийно и държавно ръководство и е пряко адресирано към партийните и държавни ръководства на съюзните страни, от които се очаква "авторитетен и издържан в духа на съюзната солидарност отговор". Съгласно заявленията на румънския представител, очаква се делегациите от експерти на съюзните страни да пристигнат на второто заседание на групата с ясен и категоричен мандат, който щял да бъде тълкуван като отговор на най-високо равнище на предложението на Николас Чаушеску.

Бив връзка с това, считан за целесъобразно българската делегация от експерти, която ще участва във

втората сесия на работната група, на нивото официалното становище на НР България, че на настоящия етап не е интерес на сигурността на нашата страна да осъществи предлаганите одностранни съкращения с 5 % на въоръжените сили, въоръженията и военните си разходи. Подобна стъпка от свързните страни би обезсилила мащабното ни предложение от Будапеща за значително едновременно съкращаване на въоръжените сили и обикновените въоръжения в Европа, което в момента е предмет на изучаване от НАТО.

В същото време нашите експерти на отстъпват предложенията за съвместни координирани действия на свързните страни по придвижването на Будапещерското обръщение на ПИК, които се съдържат в проекта за доклад на работната група пред Комитета на министрите на външните работи.

С другарски поздрав

[Handwritten signature]
/И. Младенов/

София, 22 септември 1986 година

Отдел "Външна политика и международни връзки" на ЦК на БКП подкрепя предложението и внася проект за решение. 29 септември 1986 г.

Първи зам.-зав.отдел "Външна политика и международни връзки" на ЦК на БКП.

[Handwritten signature]
(И. Атанасов)